

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. **Hirdetmények** beiktatása jutányosan számítatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetések és pénzküldemények a kiadó hivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Az alkotmány védelme.

A magyar parlamentben ez idő szerint védelmi harezot folytat az ellenzék.

E harezban kiemelkedő mozzanatot képez Apponyi Albert grófnak a múlt hét szombatján tartott képviselőházi beszéde, melynek nevezetességét nemcsak az ő legközelebbi barátai ösmerik el, nemcsak a vele teljesen egy politikai nézeten álló párthivek, hanem még azok is, akik nem mindenben osztják az ő elveit — sőt az ő nyílt ellenségei is.

Apponyi Albert gróf beszédének meg kell rögződnie a magyar ember emlékezetében. — Nem csupán az alkalom rendkívüliségénél fogva bír ez nagy jelentőséggel, hanem főleg azért, mert oly igazságokat, oly sokat mondó bizonyítékokat tartalmaz, hogy belőle az egész ország okulást nyert a helyzet megítélését illetőleg.

Akit egyáltalában érdekel a politika, bizonyára nem mulasztotta el Apponyi Albert gróf legutolsó képviselőházi beszédét elolvasni s ha elolvasta, vagy ha még annyira szerencsés is volt, hogy hallotta is, kétség kívül ugyanazt a meggyőződést kell vallania, amit mi vallunk.

Hiszen legalább is elfogultnak kell lennie annak, a ki azt merné állítani, hogy az ékesszólás e kiváló remeke, a mely Apponyi

Albert gróf ajkairól hangzott el, maradandó nyomokat nem hagyott és csak úgy hangzott volna el, mint más a pusztába kiáltó szózat.

A szőnyegen lévő olasz vám-szerződési javaslatot bírálta Apponyi. A kérdés egész anyagát felölelte. Ugy közgazdasági, mint közjogi részét. Pazar özőnével szórta a legkézzelfoghatóbb bizonyítékokat, melyeknek hatalmas sulya és ereje előtt meg kellett hajolnia mindenkinek. Visszaesést jelent a kormány javaslata. Nem fejtett ki a kormány elég energiát, hogy az ország érdekeit a viszonyokhoz képest kellőképen előtolta volna. Pedig csak ez lehetne az egyetlen mentsége, — ha már oly vakmerő volt, hogy törvénytelen eszközökhöz is nyúlt.

Mert, hogy a kormány az 1899. évi XXX. t.-cz. félre nem magyarázható rendelkezéseit teljesen figyelmen kívül hagyta, amidőn Olaszországgal a kereskedelmi-szerződések megkötése tárgyában új vámtarifa nélkül tárgyalta, azt Apponyi Albert gróf napnál világosabban bizonyította be.

A kormány tehát maga ad példát arra, hogy Magyarországon a törvényeknek nincs elég erejük. Az ilyen kormány, amely a törvények megtartásában maga jár rossz példával elől, nem bír létjogosultsággal alkotmányos állam-

ban. Az ilyen kormányt vád alá kell helyezni.

Lehetnek idők, amidőn kényszerű szükségből a kormány fölé helyezkedhetik a törvényeknek, de csak a végszükség adta körülmények között, most nem volt rá elfogadható indok. Volt ideje és alkalma a kormánynak, hogy a parlamentet megkérdezze. De a kormányt kényelmi szempontok vezették, ha ugyan nem tételezhető fel vakmerő elbizakodottság, melylyel az országgyűlés jelentőségét oly semmibe sem akarja venni a kormány.

Avagy nem indokolt bírálat-e ez, mikor a magyar kormány feje nem átkodik az ország színe előtt azzal védekezni, hogy azért nem terjesztette elő a most tárgyalás alatt levő vámszerződési javaslatot a parlamenti szünet előtt, — mert nem látott elegendő garanciát arra nézve, hogy az országgyűlés e javaslatot rövid idő alatt elfogadja.

Micsoda borzasztó arczulesapása ez az alkotmányos érületnek! Mert az országgyűlést nem képes egészen kötélen ránczigálni a miniszterelnök ur, inkább előre megfontolt szándékkal követi el a törvénytörtést! Avagy talán az lehet a vigasztalás, hogy vakációt adott a miniszterelnök ur?

S még az ilyen miniszterelnök merészeli az ellenzékot kötelességére kitanítani! Az ilyen minis-

TÁRCZA.

Kis kertemben

Kis kertemben kivirult a rózsá,
Egy virágot szakítottam róla,
Annak szántam, kinek rabja lettem,
Csöndes éjjel ablakába tettem.

Ha fölébred s szeme esik rája,
Megsejti-e: kinek a virága?
Megérzi-e illatában lelkem?
Melyet abba titkon beleheltem.

S hogy amikor rányomtam az ajkára,
Belesügtam könnyes szemmel, halkan:
A jó Isten áldó keze érje,
Ugy szeretem, majd meghalok érte.

Dombay Hugó.

Harusttyák álma.

Irtá: Dombay Hugó.

A történelem sok nevezetes álomról tesz említést, melyek nagy események előhírnökei vagy legalább az illetőkre jelentőséges jóslatok voltak. Ilyenek például: Fáraó álma a hét kövér és hét sovány

tehénről, mely Egyptom veszedelmét; Jákob álma, melyben a létrán járó angyalokat látta — közbevetőleg az egész történelem legköltoőbb álmoképe — ilyen Emese álma is, mely egy birodalom keletkezését megjósolta.

Harusttyák álmát a történelem — sajnos — nem fogja megörökíteni, mert semmiféle nagy eseménnyel nem áll kapcsolatban, én azonban még sem állhatom meg, hogy ne foglalkozzam vele, mert intő példaul szolgál arra, hogy lelkünk fennhéjázását illően mérsékeljük és maradjunk mindég a józanság határai között.

Harusttyák Ignác foglalkozására nézve boltosság volt egy felvidéki kis városban, vagyis olyan ember, ki a társadalom egyik fontos feladatát, a kereskedést közvetítette. Ebben józan eszű ember bizonynyal semmi megalázást nem lát, mert ez magában véve épp oly tisztességes foglalkozás, mint akár az ügyvédkedés, sőt, ha e különben nagyobbra becsült hivatással vetjük össze, még határozottan jobbhiszemű és hasznosabb is, mert míg amott t. i. a kereskedésben mindig az élet igazi valóságát kapja az ember, legyen az akár édes, sós, csípős, tömör vagy folyékony állapotban — föltéve, hogy kávé helyett nem sajtolt kenyérgalaesint vagy festett babot adnak — emitt hányszor kell hivatásból föllenteni, pénzért hazudni, hogy a

valótlanság diadalmaskodjék és egy-egy lator fölfricskázhassa az igazság istennőjét!

Annyi azonban bizonyos, hogy a bolti „állás” valója szerint még sem oly természetű, hogy nagyobb társadalmi szereplésről szőtt álmokra feljogosíthatna. Harusttyák egyébként nem is tett ilyet; szorgalmas, iparkodó és vágyaiban szerény ember volt, amint ezt állása megkivánta. A heringet, szalámit, a petróleumot minden felfuvalkodottság nélkül nyájasan szolgáltatta ki azoknak, a kik e földi javakra áhítottak; legfőlebb annyit engedett meg magának, hogy a konyhák világába tartozó hölgyeknek egy-egy zamatos, de annál hatásosabb élezzel szolgáljon ráadásul és — ha esinosak voltak — az állaikat megcsipkedje. Ez különben együtt jár az üzlettel és nagyon alkalmas arra, hogy előmozdítsa a népszerűséget és maga után vonja a forgalom fokozását.

Igy multak el évek, jöttek és mentek a sajtok, a nélkül, hogy Harusttyák életében valami nevezetesebb fordulat állott volna be, ha csak nem vesszük annak, hogy időközben megnőtt a bajsza és ő olyan esinos, szemrevaló legénnyé fejlődött, hogy a kisvárosi kisasszonyok is szívesen megfordultak főnöke boltjában, sőt talán titokban már holmi: „Harusttyák Ignác” feliratu ezégtáblával ékesített új boltról is álmodoztak, melyben majd ők segítik oly-

terelnök meri az ellenzékét lép-ten-nyomon meggyanusítani, — meri nagy hangon azzal vádolni, hogy magatartása az alkotmányt veszélyezteti, az alkotmányt rombolja. — No de ez már csak igazán felháborító! Más alkotmányos államban rövidebben bálnának a minsterelnök ural.

Elszomorító jelenség az, hogy Magyarországon még a fölött is örködni kell a parlamentnek, hogy a kormány a saját maga javasolt törvényeket megtartsa. És még elszomorítóbb, hogy a magyar parlament többsége tapsokkal honorálja a kormányt, ha az élő törvényt kénye-kedve szerint kifigurázza.

A mai ellenzéknek nehéz szerepet juttatott a sors. Ilyen önértetlen többség még nem ült a kormány háta mögött. Történetek már kísérletek az ország jogainak csorbítására, de hogy a törvényt szinte gunyolódva merészeli mellőzni, hogy a parlament hatáskörét fitymálva merészeli megtámadni — ilyet már rég óta nem élt meg az ország.

Az ellenzéknek tehát nem a közönséges ellentállás fegyverét kell most alkalmaznia. A béke idők tompa panganéja nem elég hatásos eszköz most. — Élesre kell fenni a kardokat, a támadást jól felfegyverkezve kell visszaverni.

A kormány nem válogat az alkotmányt tipró eszközökben, az ellenzék még kevésbé válogathat az alkotmány védelmi fegyvereiben. Ott és azzal kell az ellenséget lehetetlenné tenni, ahol és amivel az adott pillanatban csak lehet.

Nem szabad azzal takargatni a többség eljárását, hogy a kisebbség nem tartóztathatja fel a többség akarátának érvényesülését, — normális viszonyok között megáll ez az elv, de Magyarországon ma nincsenek normális állapotok.

Ostromállapotba jutott az ország. Tiszta István gróf abnormis állapotokat teremtett. Omnipotens hajlamait a törvények keretében nem tudja kielégíteni. Nem hiába vitte fel a századosi rangig, meg is van benne a disciplina iránti fogékonyság. De persze nem a tekintetben, hogy a törvényeket ő maga tartsa meg első sorban, tehát, hogy ő maga alkalmazkodjék a disciplinához, hanem csak a tekintetben, hogy mindenki neki engedelmessédjék. Neki nem kell törvény, ő rendeletekkel is tud kormányozni és akinek ez nem tesz, az tegyen róla! A kapitány urnak ambíciója, hogy tovább emelkedjék a disciplina létráján.

Egy szerencse, hogy a hegyek nem emelkedhetnek az égig. A minsterelnök ferde ambíciójának is határt szab a véges élet tökéletlensége.

Egyébként a botnak két vége van. Ma még az ő kezében lehet az ostor nyele, de a nemzet képviselése hamarabb később kicsavarja még a kezéből.

Nehéz ágyukat vontatott fel a kormány az alkotmány fellegvárának ostromához. Robbantó szerrei is vannak. De él a magyarok Istene, ki e fellegvárat alkotta. Még épek a falak. És épek is maradnak. Az ágyukat szépen visszaviszik, a robbantó szereket szépen elteszik más célra.

Legfeljebb lögyakorlatokat végeztet majd velük a kormány. Az éles töltevények így is szoktak ugyan néha kárt okozni, de a magyar alkotmány sokkal jobban van vértelve, sem hogy veszedelemtől kellene tartanunk.

Csak vissza az ágyukkal!

Dr. Török Mór.

Vasuti kérdés.

A „Barsi Ellenőr“ 42-ik számában hírül hozza, hogy folyó hó 11-én

a főispán elnöklete alatt Léva és Verebely között Nyitraig vezető vasut létesítése czéljából értekezlet lett megtartva, a mely értekezlet alapján joggal remélhető, hogy ezen vonal már a jövő év folyamán átadva lesz a forgalomnak. Ezen hirt mi örömmel üdvözljük s azt, hogy a vonal már a jövő év folyamán megnyílik annál valószínűbbnek látjuk, mert hisz ugy a főispán, mind pedig a hír közlése szerint az értekezleten spinte részt vett Dr. Ruffy Pál ministeri tanácsos, még megyei főjegyző korában ugy a zsitvavölgyi, valamint a garamvölgyi vasut létesítése körüli jártasságuknak annyi jelet adták, hogy joggal feltehető, miszerint ezen vonal is, a melynek létesítését ugy látszik ők is óhajtják, szintén létesül.

Mint hogy azonban ezen hír azt engedi következtetni, hogy a megye-élén álló főispán és Dr. Ruffy Pál ministeri tanácsos újból érdeklődnek, a vasut építése iránt ugy ezeknek valamint a megyei irányt adó köröknek figyelmét felhívjuk a kovácsi—aranyosmaróthi vonalra. Ezen vonal, miután ugy a megye valamint a törvényszék s a pénzügyi igazgatóság székhelykérdése végleg el van döntve ép ugy érdekében van a lévai mint a garamszentkeresztzi járásnak. — Mert hisz ugy az egyik mint a másik a járás közönségének érdeke, hogy a környezettel könnyebben és kényelmesebben érintkezhesünk. Nem tétélezük fel tehát azt, hogy ezen vonal létesítését, csak azért, hogy ne legyen, akadályozzák. Annál kevésbé pedig hisszük ezt, mert ha a léva—verebelyi vonal kiépítése, a mely talán csak a lévai uradalomnak eminens érdeke, már mintegy bizonyos kell, hogy ezen Kovácsi—Aranyosmaróth közötti vonal iránt is érdeklődjünk a mely két járás érdekeit van hivatva kielégíteni.

kor kimérni a mazsolát, a kávé, ezukrot, és nyájas mosolylyal kiszolgáltatni a miligyertyát.

Egyszer azonban nagy dolog történt, mely Harustyákat egészen kikölkentette a gróji kerekék vágásából és lelkét módfeletti izgalomba hozta.

Ez időtájt ugyanis valami jótékony-czélú, táncmulatsággal összekötött májusi ünnepélyt rendezett egy, a városi előkelőségekből alakult bizottság a közel eső erdőségekben, melyre természetesen minden tisztességes ember meg volt hívva. Ilyenkor az osztályok elválasztó sorompói tudvalevőleg lebontatnak, mert a bevétel föltétlenül kívánatossá teszi a tömeges látogatást. Ilyenkor a nagyságos, tekintetes és tisztelt czimű urak és hölgyek a jó czél érdekében egy nyájas, mosolygó tömeggé olvadnak össze, melyben a társadalmi fokozatok egyidőre teljesen elmosódnak, elvegyülnek ugy, mint a különböző szerek egy jóféle puresban, hol a szesz, a ezukor, a drága fűszerek ugy vegyülnek össze a közönséges demokrata vízzel, mintha a gondviselés épenséggel együvé teremtette volna.

Ezt az ünnepélyt még nevezetesebbé tette az, hogy a nagyságos urakhoz még egy igazi méltóságos ur is csatlakozott a családjával a mi a mulatság fényét és sikerét rendkívül emelte, sőt korszakot al-

kotott a kis város évkönyveiben mert a mamák azontul az időszámítás egy új Hedzsrájéion tették, t. i. „mikor a gróffal tánczolt a lányunk.“

Igenis a gróffal, mert valóságos husból és vérből álló gróf volt, a ki szomszédos birtokáról megjelenve családjával az ünnepség díszét és jövedelmét szaporította és mint jó karban levő ur a polgárlányok egynémelyikét saját uri kezeivel „kegyes volt megforgatni.“

Elza a grófi pár leánya, általános feltűnést keltett és központja lett a csodálatnak. Egy grófnő a ki még azonfelül fiatal és szép! Mert igazán gyönyörű volt. A nagyságos és tekintetes fiatal urak csak ugy törték magukat, hogy bemutatassanak és a kinek ez sikerült, az láthatólag nem csak lubizkolt, hanem valósággal uszott a boldogság tengerében. Hát még, akinek tánczra nyújtotta puha kis kezét! Azzal három napig lehetetlen volt okos szót váltani, az magánkívül volt a gyönyörűségtől.

A tisztelt cziműek szerényebb fiatal-sága ösztönszerűleg távol tartotta magát és csak titkos sovárgással nézte a ragyogó csillagzatot irigylvén a boldogokat, a kik fényében sütkeztek. Így tett Harustyák is, bár lelkét a grófnő láttára soha sem sejtett érzések tüzeltek, mint a gubóból kikelt lepkét a tavaszi nap sugarai. O ilyen

gyönyörű teremtést még soha sem látott csoda-e, ha fogékony szive valóságos lázban égett és a tüneményes bűbájoság?

De Harustyák szerény volt és nehogy közfeltűnést keltsen merev ámulása, egy sóhajjal elpirult a naptól és a kisebb csillagokkal kezdett foglalkozni. Ezek szívesen fogadták közeledését és karjain váltokozva csakhamar végigperdültek a táncpadióvá alakított gyepszönyegen. Meg kell jegyeznem, hogy Harustyák kiváló tánczos volt, ki önkénytelen szemet szurt könnyed és keces mozdulataival és így csakhamar szájról-szájra kelt a vélemény, hogy valóságos mester a mozgékony és művészetben. Meglehet, hogy valaki melleleg az ifju grófnőt is figyelmeztette Harustyák keces ugrásaira, mert ő is ráfordította a szemét és a mikor „hölgyválasztásra“ került a sor, az a váratlan eset történt, hogy Elza grófnő eléje állt és őt választotta tánczosául.

Harustyák szemei előtt össze folyt a világ és a mig mélyen meghajolt, csak hebegve birta ajkain kiszorítani a bemutakozást.

— Harustyák Ignác . . . Méltóságod e kegye . . . igazán nem tudom . . .

Többhez nem volt ideje, mert a sorba kellett állnia és beszédét amugy is elnyelte volna a forgatag. Valószínű különben, hogy Elza grófnő nem is figyelt a szavaira és

A kocsitak rendezéséről.

Aranyosmaróthot érdeklő ügyről van megint szó.

Különös érzés vesz rajtunk mindannyiszor erőt, ahányszor Aranyosmaróth érdekeiről kell tárgyalnunk. Egyfelől úgy érezzük, hogy nem tudunk elég kemény szavakat találni, a melyekkel méltóan lehetne kifejezni azt a pettyhüdséget, amit Aranyosmaróth érdekeinek lelkiismeretlen elhanyagolásában minden objektív bírálónak fel kell fedeznie — másfelől meg, mikor úgy túl nagyon akarnánk igazságosak lenni, olyan keserű kiabrándulás féle fogja el lelkünket, mintha valaki ekként szólna hozzánk: Mit akartok ettől a szegény helységtől, hiszen szegény, szeretne ez mindent de hiába, nem képes. „Er möcht, aber Er kann nicht.“

Ilyen dupla érzés hatása alatt írjuk most is e sorokat, bár megjegyezzük, hogy iparkodunk ez érzések hatása alól annyira amennyire függetleníteni ítéletünket.

Denique térjünk a tárgyra.

Aranyosmaróth ugyszólván egyetlenegy hosszú utca. Ennek, a mintegy 3 kilométer hosszú utcának a közepén természetesen kocsitak húzódik. Ez a kocsitak most reparálódik — magyarul javítódik. Csakugyan javítódik, mert ami javítást rajta végeznek, az lehet talán szakember szerint javítás, de a tömeg felfogása szerint, a hozzá nem értő sok ezer és ezer nézete szerint semmivel sem több a semminél. Isten ments — meg ne sértődjék valaki miatta! T. i. a közönséges ember, ha utat lát javítani, ekkép gondolkodik: Biz az jó lesz, legalább nem lesz akkora sár és nem lesz rázós az út. No meg nem lesz por sem — majd nyáron. Tehát úgy gondoljuk, hogy a mostani javítással talán nem igen fogják elérni ezt a célt, amit pedig mi sok ezerek úgy óhajtunk.

És épen azért, mert ez az út most javítódik — eszünkbe jutott, hogy hát mért is javítódik ez csak, mért nem építenek egy rendes utat, olyat, a milyenre valóságban szükség van szépészeti és gyakorlati szempontból.

E tulajdonkép kérdésnek jelentkező nyilatkozatra válaszolnunk kell.

Hogy az út javítódik — annak oka körülbelül az, hogy az út eddigelé borzasztóan rossz állapotba jutott. Sártenger vala az utca közepe — no hát ez sehogysem illett az aszfalthoz, Frakkhoz — nem illik sárga czipő, — aszfalthoz — nem illik sáros „ütközép” — (ez volna a kocsitak — rossz szó — de néha a rosszat is fel kell használni.) Javítani kellett tehát az utat.

nem is értette meg az elhadart hangokat. Mért is törődött volna tánczosa nevével? Hiszen nyilván épp annyi hatást tett volna rá, ha — természet — Harustyák ne eadem ezimen történt volna a bemutatkozás. Mihelyt a név mellől a „gróf” vagy „báró” jelzője hiányzik, a többi egy grófnő szemében rendszerint teljesen mellékes és közönyös. Bizonyos volt, hogy e választásnak Harustyák neve, születése, műveltsége, polgári állása merőben lényegtelen dolgok voltak és csupán a lábai döntöttek.

Mint folyt le ez a táncz, melyben Harustyák már nem is lejtett, hanem valóságos repült, mint a vízszintet szárnyai-val megbillentő fecske és mit érzett a körforgás alatt, ezt az üdvösséget, felmagasztaltatást leírni szerény tollam merőben képtelen; elég annyit mondanom, hogy a táncz végeztével, mikor Harustyák Elza grófnőt helyére vezette és mély meghajlás után eltávozott, nem bírt tovább megmaradni a tömegben, hanem gyönyörének egész gazdagságával az erdőcske egy magányos helyére vonult, hogy ott zavartalanul élvezhesse ki lelke túláradó örömeit. Utközben számosan üdvözölték és mosolyogva veregették a vállait. De ő csak röviden, bizonyos leereszkedéssel fogadta az üdvözléseket. Hát ha még tudták volna, hogy Elza grófnő nem elégedett meg azzal

S most, hogy ezzel rendben vagyunk, beszéljünk okosabban. Kezdjünk a nagyobbik eszünkhez nyulni; azaz u. n. logikusan gondolkodni.

Aki logikát vegyít a beszédébe — az nyilván többé-kevésbé böleselkedik (mert lehet ám „praktikusan” is böleselkedni.) A böleselkedő vagy deduktív, vagy induktív jut igazságához. Mind a két módszer jó. Ne sokat válasszunk — válasszunk a deduktív módszert.

Egy sarkítételre van tehát szükségünk és ez a sarkítétel mesésen egyszerű, ezzel talán még a maróthiaknak is kedvében járunk (mert nehéz dolog ám ez!) Sarkítételünk ez: Aranyosmaróthnak a közel jövőben gyorsan kell igazi vidéki magyar várossá fejlődnie.

Mintha talán ilyesfélét mondtunk is volna valamikor már lapunk hasábjain! Hát igen, szólottunk már erről, de nem ilyen kategorikusan.

Hanem ne zavarjunk mindenféle nem együvé tartozót össze.

Meg van a sarkítételünk, fogjunk hozzá okoskodni.

Ebből a sarkítételből egyenesen az következik, hogy az út közepét rendes burkolattal kell ellátni. Még pedig mielőbb. Addig nem igazi magyar város Aranyosmaróth, míg ez meg nem lesz. S már csak sokáig el nem viselhetjük, hogy azt mondják rólunk, hogy nem vagyunk igazi magyar város.

De hát igazán minek is efelett annyit okoskodni. Egyszerűen el kell határozni s meglesz.

Hogy csakugyan meglegyen, mindjárt azt is határozzuk el, hogy legyen meg. Ki kell szépen négyszögletes kövekkel rakatni az utat — a város elejétől kezdve, egész a végéig.

Tartsuk szem előtt mindig azt a közmondást: Többet észszel, mint erővel.

Ha Aranyosmaróth arra vár, míg megtakarítja magának a szükséges összeget, akkor, bár nem tartozunk a próféták közé, de azért megjósolhatjuk, hogy hiába vár. Egyáltalában nincs szüksége sem Aranyosmaróthnak, sem más városnak arra, hogy takarékpénztár legyen a községi pénztár. Már rég meghaladott álláspont az, hogy a városok tőkéket gyűjtsenek. A városoknak nem tőkegyűjtés a feladatuk, hanem a fejlődés.

És ha tehát Aranyosmaróthnak erre az útépitésre sincs pénze, azért még nem kell feladni a tervet. Hiszen van annak utja módja, hogy mikép lehet pénz nélkül is utat építeni.

az egy tánczozal, hanem bucsuzáskor még azt mondta neki:

— Ha lefoglalt turjeimnek vége lesz, még egy fordulót igérek önnek. „Eljöhet”! Sőt úgy rémlett neki, hogy még a kezét is gyöngéden megszorította! De Harustyák honett ember volt, a világot sem árulta volna el az ilyen gyöngéd titkokat.

Mikor visszatért, nem tánczolt többé más lányokkal, mintha sértőnek tartotta volna a grófnőre ha utána még egyszerű polgári kisasszonyokkal foglalkozik, hanem egyre csak Elza grófnőre ügyelt: mikor érkezik el az ígért forduló ideje? Nyilván ott ült már lelkében a fennhéjzás ördöge, mely zsinégén a légvárak magaslataira húzta és szerénységéből teljesen kiforgatta.

Már hajnalra fordult, mikor végre találkozott a grófnő szemével, a ki magához intette, hogy beváltsa ígéretét.

Nyomban rá előállt a grófi család hintaja és Harustyák még azon kitüntetésben részesült, hogy a távozó gróf neki is intett:

— Fiatal barátom, maga igazán kitűnő tánczos. Pompásan forgatta meg a lányomat.

Harustyák szó nélkül görbült kétrét és valóságos ihlettel nézett a kocsitak után, míg a szürkülő félhomálya el nem nyelte a nyájas grófokat. Azután ő is előkereste a felöltőjét, a kalapját és távozott.

Nem akarunk tanácsot adni — nem szorultak rá a maróthiak, de nem fog ártani, ha felidőzzük azt a még nem régen is közszájon forgott tervet, hogy a város kiköveztetési tisztességesen — úgy amint városokban szokás — az utakat és ennek fejében kövezet-vámost fog szedni.

Hát ugyan mért is nem lett ebből az egészséges érett eszméből semmi? Talán túlérett volt már, hogy rothadt is már, hogy esavarintotta a vezető urak fölötté érzékeny szagló szerveit? Mi igaz, mi nem? Akár így van, akár nem, tény, hogy mulasztás forog fenn, melyért megrovást érdemelnek. Mi a tatárnak mutogatják folyton a város tehetetlenségét, gyámoltalanságát? Hiszen ha olyan intézményeket sem valósítanak meg, ami egy fillérébe sem kerül a városnak, akkor még kevésbé fognak olyanokkal törődni, amiknek érdekében netán még áldozatokat is kell hozni.

Aranyosmaróthnak a közel jövőben energikus vezetőkre van szüksége, akik a közönségesnél nagyobb koncepcziókra is képesek, akikben alkotó erő és tettvágy duzzad.

Nem azt kívánjuk, hogy a város ugrásokat tegyen s a sötétben tapogatódjék, azt kívánjuk és azt hisszük, hogy ebben velünk tart mindenki, aki csak kicsit is törődik a város ügyével, hogy gyorsabb — sokkalta gyorsabb tempóban haladjon a város, mint eddig haladt.

Félre a kishitűséggel, a gyávasággal.

Aranyosmaróthnak a közel jövőben gyorsan kell igazi magyar vidéki várossá fejlődnie. T.

A mult hét politikai mozzanatai.

Elmaradt Apponyi Albert gróf nagyszabású ünnepeltetése, de csak egy a külső formát illetőleg, mert nincs az országban talán egy igaz érzelmű hazafi sem, akinek szívét ünnepies érzés ne hatotta volna át, a midőn Apponyi Albert gróf a magyar név dicsőségétől ragyogva visszatért ismét közibünk.

* * *

A parlamentben megindult az előre látott nagy küzdelem. Az olasz vámszerződést tárgyalták egész héten. Az ellenzék legkiválóbb erői egymás után jelentkeztek szólásra a javaslat ellen, köztük Apponyi Albert gróf is, a kinek beszédére azonnal felelt a miniszterelnök. A vita előreláthatólag még huzamosabb ideig fog eltartani, mert az ellenzék összes árnyalata törvénytelennek minősíti a javaslatot és habár

Elmélyedve vágott a derengő hajnalba és az uton még egyszer végig álmolta a gyönyörűségeit éjszakát.

Mire hazaért, már öt felé járt az óra és lefekvésről szó sem lehetett. A bolti szolga már söpörte az üzletet, az inasok is fenn voltak, újra munkába kellett állani. Ő is hát megmosdott, öltönyt váltott, azután lement a boltba és oda ült az egyik sarokba. Magában akart lenni, míg a vendégek nem jönnek s e végből elküldte a két inasfiút a pinczébe, hogy rakják ki a tegnap érkezett ásványvizes üvegeket és rendezzék a szállítmányt.

Mikor magára maradt, tenyerébe hajtotta a fejét és folytatta álmait. A bádogdobozok, üvegek sorfala, a hordók zsákok zürzavaros tömege oly végtelenül szegényes környezetnek tűnt fel előtte most, mikor a fényben ragyogó ünnepegről hazajött. És ő, ki az imént egy búvájos grófnőt tartotta karjai között, ezen prózai, szörnyen kiesinyes világra van utalva! Életében először érezte most a szegénység lesújtó nyúgát és zugolódni kezdett a sors ellen. Ha gazdagnak, nagy urnak születik, most könnyű szerrel állhatna a bűvös angyal elé, hogy magáévá tegye egy hosszú boldog életre. De így . . . igazán rettenetes állapot! Pedig érezte, hogy a ragyogó csillag megigézte szívét s nem bírja feladni . . . bárha a reménység egy halvány

obstrukcióra nem készülődnek, még az ellenzéknek álláspontját mégis részletesen és kimerítően kell kifejtenie.

* * *

Aktuális kérdést képez természetesen a házszabályok tervbe vett revíziója. Az ellenzéki pártkörökben kivétel nélkül az a határozat jutott érvényre, hogy a házszabályok ez idő szerinti bármely reformját mindenképp meg fogják akadályozni. Ehhez képest nem fogadták el a miniszterelnök abbéli ajánlatát, hogy a 21-es bizottságban, a mely hivatva volna a tervezetet elkészíteni — az ellenzék is vegyen részt. Jogos az ellenzék aggodalma Tisza István gróffal szemben, mert a miniszterelnök még egyetlen egy ígéretét sem váltotta be, amit az ellenzéknek megígért. Hiába is venne részt az ellenzék ezen bizottságban, ugy is csak az történik, amit a miniszterelnök szabna elő az ő zsinóron rángatott többségének. Különbösen ugy mondják, hogy a kormánypárt kebelében sem talált valami nagy rokonszenvre a miniszterelnök újabb csinyje, de hát mikor a kormánypártiak csak ugy magukba fojtják a jobb érzést és a szavazógép nem igen szokta megtagadni a szolgálatot.

* * *

A magyarországi protestáns egyházak Bánffy Dezső báró országgyűlési képviselő útján kérvénnyel fordultak a képviselőházhoz, melyben az 1848. évi XX. törvényekire való hivatkozás mellett egyházi szükségleteik fedezetére állami támogatást kérnek. Az összeg, a mit e kérvényben különböző czélokra részletezve indítványoznak, az egyházak viszonyait véve tekintetbe, valóban oly csekély, hogy annak elnyerése nem fog nagyobb nehézségekbe ütközni.

* * *

Felfogás dolga — tartozik-e, a magyar egyetemi ifjúságnak Deák Ferencz születésnapjának évfordulója alkalmával tartott ünnepélye a politikai jelentőségű események között, vagy sem. Az bizonyos, hogy az egyetemi ifjúságnak inkább a tudomány megszerzése után kell törekednie, de viszont nagyképűsködés eltiltani az ifjúságot attól, hogy az ország sorsa iránt ne érdeklődjék a fiatal kor egész hevével, minden lelkesedésével. Részünkről nem helyeselhetjük, hogy az ifjúságnak ezen igazán lélekemelő ünnepélyén az ellenzék vezérférfiai nem vettek részt azzal a súlylyal, a melylyel nekik legalább is oly befolyást kellene gyakorolniok az ifjúság lelkiületére,

mint teszik ezt a miniszterelnök és a kultusz-minister, a kiknek jelenléte az ifjúság ünnepélyén kétségtelenül maradandó nyomot fog hagyni.

* * *

Kossuth Ferencz nyilatkozott Kunszentmiklóson. Az egytagu „Kossuth Lajos“-pártot érintette tapintatosan, a mi alkalmul szolgált neki egyuttal arra is, hogy a Kossuth-párt taktikáját védelmezze. A Kossuth-párt nem szerel le soha — mondá a vezér — csak taktikát változtat.

A nép egészsége.

Bőséges, tartalmas törvényárunknak nem éppen jelentéktelen részét képezi a közegészségügyről szóló törvény. El van abban mondva szépen, hogy az utcákat csatornázni, tisztogatni kell, az iskolák, vendéglők, kávéházak s egyéb nyilvános helyek csakis a közegészség érdekében megfelelőleg építtessenek és tartásának fenn, hogy minden nagyobb községnek saját külön orvosa legyen, de minden járásnak feltétlenül, lehetőleg kettő-három stb. stb.

Ez a szép modern törvény, annyimás magyar törvény mintájára csak papíron van meg. Nincs talán egyetlen községe Magyarországnak, még az ország fővárosát, Budapestet sem kivéve, amely pontról-pontra végrehajtaná a közegészségügyi törvény rendelkezéseit, sem az építési engedélyek megadásában, sem a nyilvános épületek fentartásában, sem az utcák tisztogatásában. S innen van az, hogy Magyarországnak, melynek földje és éghajlata bár a legegészségesebb Európában, közegészségi állapota nem kielégítő, a halálozások aránya egyes vidékeken különösen megdöbbentő s hogy visszahatással nincs a közállapotokra, az csak a derek magyar — fajtermékenységének köszönhető.

A legsúlyosabb mizéria az, hogy nemcsak a nagyközségek, hanem egész jársok állanak orvos nélkül. A községi orvosok mindenütt a falvakban elégtelen számuak s miután fizetésük évi 300 és 600 forint között ingadozik, kénytelenek minél szélesebb körű privatpraxist folytatni, ami még a legnagyobb lelkiismeretesség mel-

lett is lehetetlenné teszi a körorvosi kötelességek kielégítő elvégzését. Egy körorvosnak köre 3-6 községre is kiterjed s így természetes, hogy egész nap kocsin kell ülnie, hogy a betegeit hivatalból látogassa. De miután ebből megélni nem tud, privat betegeket is látogat s a szegény nép, a mely nem tud külön honoráriumi, felette gyér orvosi segítségben részesül. Ezt nem hozzuk fel szemrehányásként az orvosok ellen, nekik és családjuknak is meg kell élni, — de a gázsi amit a megyétől kapnak, még arra sem elegendő, hogy egy polgári család naponta ebédelhessen belőle.

Egymás után nyílnak széles Magyarországon az új sírok ezrei, melyekbe olyan fiatal, munkabíró, vagy életük delén levő embereket temetnek el, akik megfelelő orvosi kezeléssel az életnek megmenthetőek lehettek volna. Hát még a számtalan az egy hetestől a 8 éves korig levő gyermek, akik ugy pusztulnak el a vörhenyben és egyéb járványokban, mint a mikor kora tavasszal a jeges vihar söpri le a fákról a bimbókat. Ezek is legnagyobb részt az orvoshiány áldozatai.

Ezért virul nálunk még manapság is a kuruzslás, ezért annyi a nyomorék és a hülye a mi falvainkban.

Ujjainkon számíthatjuk fel a városokat a vidéken, a melyek csatornázva vannak. Ennek híján egyes utcák dögletes párák tanyái s legjobb elősegítői a betegségeknek. Kórházunk kevés van, ami van, az méregdrága. Gyógyszertáraink drágasága pedig példátlanul áll az egész művelt világon.

Persze, mindezeknek a pénzhiány az oka. Más kevésbé szükséges czélokra városaink és megyeink ezreket és százazreket tudnak előteremteni még a föld alól is, a botrányos közegészségi állapotok javítására nincsen pénz!

Irjuk pedig mindezeket azon alkalmából, hogy országszerte szedi a vörheny áldozatait a szegénysorsu magyar nép gyermekei között. — A törvény meg van csak közegészség nincs. — Bár megfordítva lenne.

Ezen a szomorú állapoton csak fölül-

sugara sem hat le a vigasztalan éjjelbe... Es mégis... a halk kézzorítás, az ismételt tánc, a szem egy önfeledt villanása... hát ha ő is nyomot hagyott a földi istennő „emberi“ szívében? — Eszébe jutott egy-egy eset, mikor ilyen magasrangú nők szegény földönfutóknak nyújtották kezüket, mert rákényszerítette a szerelem mindent elsímító hatalma. Itt van például egy duszadag urinő esete, kinek a férje herceg volt és mégis lekivánczolt a fényes padlóról és leszállt egy putriban született cigányhoz... ő pedig már csak különb legény egy ilyen füstös emberről! — „Nem — sietett ellenvetni józan polgári esze — ez a példa nem méltó az ő csillagához, ennek esete egészen más dolog. Ama nő nem szállt le, az merőben lehányatlott; annak dolgában nincs költészet, lelki hevület, csak beteges érzékiség, egy állati szenvedély zajlása. A szerelem magasabb érzés, a lélek érzése és nem verhet gyökeret ott, a hol a nemes meg az összekötő lelki kapocs a műveltség, az értelmi színvonal. De hát nem szolgálta-e más nemesebb példát a szerelem? Ez a hatalmas, czímet, rangot, vagyont örületes áthidaló kerület, mely embert emberhez fűz, a nélkül, hogy törődne a társadalmi válaszfalakkal. Ott van Eginhardnak, Nagy Károly császári iródeákjának esete, kit a császár leánya,

Emma, saját hófehér vállain hordozott a hóban, hogy ez ne tüntesse fel a férfiláb nyomait és a ki később e fejedelmi nő férje lett. Emlékezett rá többször olvasta.

Es utóvégre olyan hallatlan dolog volna-e, ha Elza grófnő egy kereskedőbe szeretne? Vagy talán azok a raecsoló vonatott szavu életunt fiatal mágnások, kik rendszerint a könnyüvéru félvilági népek-nél hagyják életük javát, erejét és fáradsan czammognak be a házasesetbe — szeretetre méltóbbak-e egy Harustyáknál, ki erőttől duzzadó ép, egészséges fiatal ember és még soha sem pazarolta szívét senkire?

Ilyen veszedelmes a társadalmi rendet felforgató gondolatok kavargtak szegény Harustyák fejében, de hát a lázongó szív nagy hatalom, nem tehetett ellene. O bűbajos grófkisasszonyok, ti kiismeritek a lobbanékony férfiszívet, miért is táncoltok ilyen nem bozzátok való szegény fiukkal!

Azután ugy rémlett előtte, mintha a heringes hordók magas márványoszlopokká nyultak volna fel, az üvegsoros szakaszok pedig szindus freskókkal ékesített falakká bővöltek volna, melyeken a nap sugarai csodás fényben sziporkáztak, csillogtak. A szűk, homályos szatócsbolt ragyogó főuri teremmé alakult át, a melyben Elza grófnő ült egy bársonyos karosszékekben, ő meg frakkban, fehérkeztyűsen állott előtte és nézte csodaszép szemeit. A grófnő mo-

solygott rá és kezét nyujtott neki, melyet Harustyák előbb ajkaihoz vont, azután a melléhez szorított. Elza grófnő erre másik kezével átkarolta Harustyák nyakát és vállaira hajította angyalfejécskéjét, hogy hájának tündöklő selyme odatapadt az arczához...

E pillanatban a terem fényes butorzata, a heringes hordók... azaz márványoszlopok, a csillogó palackfreskók csodaszép rózsás köddé olvadtak és Harustyák a gyönyörtől elhomályosult agygyal Elza grófnő eperajkaira hajolt és lelkük egy hosszú csókban összeforr...

Sajnos, csak rövid ideig, mert e perczben ugy rémlett előtte, mintha valami közönséges, édes földi hang zavarná a menyeyi üdvösséggel vetélkedő gyönyörét, de nem értette meg. Ösztönszerűleg felnyitotta a szemeit és ámulva látta, hogy a márványesarnok, a mosolygó angyalarcz egy varázsütésre eltűnt és fölötté a tündöklő csillár helyett a jólismert rófnai szalámik, fügekoszoruk, hordócsapok és szivaostartó hálók csüngenek, vele szemben pedig egy fészületlen esetes tót leányzó áll, ki csodálkozva néz rá és most újra megszólal:

— Mladipán, nech mi daju za dva grose brindzi... *)

*) Ifiur, adjon nekem két garasért brindzát.

ről jövő, országra szóló, erőteljes kezdeményezés segíthet. Lám az állatorvosokat államosították. De a kiknek a kezében a polgárság egészsége van letéve, azokkal nem törődnek, aminthogy nem törődnek a nép egészségével sem.

Közgazdaság.

A tejhamisítók.

Aki a szociális egészségügy iránt csak parányit érdeklődik, az tisztában van azzal, hogy igazi eredményes egészségügyet nem annyira gyógyítással, mint inkább azzal lehet elérni, hogy az egyes betegségeknek elejét kell venni. Sokkal többet ér a gyógyításnál: kitanítani a nagyközönséget arra, hogy miként védekezzen az egyes bajok ellen. Amikor így kiszoktuk oktatni a nagy publikumot arra, hogy miként lehet eredményesen szembeállani a betegséget okozó káros befolyásokkal, azonban akkor minduntalan azt szoktuk hangsúlyozni, hogy fő: a táplálkozás. A táplálékok legelseje pedig: a tej.

Csak hogy a humanista orvos mindig helyes táplálkozást ért a táplálkozás alatt, a tápszerekről pedig ab ovo felteszi, — hogy azok igaziak, nem hamisítottak.

És mit mutat a tapasztalat Nemde azt, hogy a tápszerek legnagyobb része, különösen pedig a tej hamisított. Az emberi kapzsiság sokféle lelketlen üzelmé közt talán egy sincsen ilyen fellázító. — Nem elég, hogy az ember, különösen pedig a szegény ember, a legkeservebben bir manapság annyit keresni, amennyi valahogy elég arra, hogy nagyon is kimért táplálékot biztosítson vele magának és a családjá számára; az élelmiszer amit verejtékes munkája árán szerez, gonosz és lelketlen kufárok pancsa és gyártmánya, akárhányszor élvezhetetlen silányság, sőt az egészségre egyenesen káros, veszedelmes, mérges vagy romlott anyagok vegyülete. A családnak ez a fajtája annál felháborítóbb, mert leginkább a szegény népet sújtja.

Egyike azoknak az élelmi szereknek, a melyeket leggyakrabban szoktak hamisítani, a tej. Eppen a tej, amit pedig a szegény néposztály számára a fő élelmiszernek lehet tekinteni. Mily lelkiismeretlenség az, ha ezt az egyetlen táplálékot is erősen megrongálva, vagy pláne úgy kapja, hogy megbetegedhet tőle.

Ami a tejhamisítás körül az egész országban történik, az szégyenletes. Léptenyomon rábizonyul a tejkereskedőkre valami csunya visszaélés, meg is büntetnek őket olyformán, mintha a vásott finak, aki szándékos gonosztsággal beveri valakinek a fejét, barackot nyomnánk viszonzásul a fejére, de azt is minél szelidebben, nehogy megsokálja.

Berlinben most egy tejhamisítót egy esztendei börtönre ítélte a bíróság. Ennél becsületesebb ítéletet mi sem óhajtánánk. Bár csak megértenék már a mi fórumaink is, hogy az élelmiszer hamisító egyike a legveszedelmesebb gonosztevőknek s a szerint bannának el velök! Nem apró pénz-bírság az ilyesminek az orvossága, hanem mindenkorra eltiltás az élelmiszer árusításától, még pedig már az első gaztett után és azonkívül börtön, — illendő, bőséges mértékben.

Az én dalom . . .

Őszszel szállt el feckemadár keletre,
De visszatér tavasz kikeletre;
Őszszel szállt el boldogságom, reményem,
De nem tér meg, minden sugja, úgy érzem.

Kikelettel virág, ember újra él,
Velük együtt zengő madár dalra kél;
Zengek én is, új dalt mond majd a lantom:
Elveszített boldogságom siratom!

Szundy Károly.

Beszélgetés az osztrák-magyar bank fő kormányzójával.

Irta: Sz. Gy. M.

Az „Országos Hirlapiroda” szerkesztőjének alkalma volt Bécsben hosszabb beszélgetést folytatni az osztrák-magyar bank fő kormányzójával Bilinsky lovag titkos tanácsos, volt osztrák pénzügyministerrel.

Hivatalos helyiségében, a szokott időben pont déli 12 órakor fogadta közvetlen szabadságra menetele előtt a nevezett lap szerkesztőjét. E fogadtatásáról a nevezett hirlapíró a következőket írja:

„Miután a fő kormányzó nagyon kegyesen könyomatossom politikai irányáról kérdezősködött, én szándékosan a fő kormányzó kormányzati idejének lejártára fordítottam a beszélgetést. Ugyanis a törvény értelmében öt évenként felváltva osztrák állampolgár után magyar állampolgárt nevez ki fő kormányzónak az uralkodó. Tehát Bilinsky után most magyaroknak kell következni. Allítólag Széll volt miniszterelnök és Lukács mostani pénzügyminiszter a vetélytársak.

Említettem is azt a kegyelmes urnak, de ő diplomáciai finomsággal ennyit felel:

— Ugy, — én minderről nem tudok semmit.

Kérdeztem azután a fő kormányzót, hogy ha a magyarok nem tiltakoznak az ellen, hogy az ő fő kormányzósága 5 évre meghosszabbíttassék, elfogadná-e újra a fő kormányzóságot?

— Én erről nem nyilatkozhatok, mert az kizárólag és egyenesen most a magyar kormány joga és ügye, hogy ki legyen a bank kormányzó. Ez iránt még Tisza István gróf magyar miniszterelnök velem szemben nem nyilatkozott, pedig ez a magyar kormány és annak elnökének határozatától függ.

Azután Tisza István grófra tereltem a beszélgetést. Itt felragyogott a kormányzó arca s mint pénzügyi kapacitás, a ki csak annak örül, hogy a magyar állami háztartás rendje a régi mederbe tért, így szólt:

— Én csak bámulattal és tiszteletteljes csodálkozással adózhatok Tisza István grófnak parlamenti és kormányzati működése és annak eredményei iránt. Mondhatom: Tisza egész ember.

Kértem a kegyelmes urat, hogy mondjon véleményét a magyar politikai helyzetéről. Kitérően ezt felelte:

— Én nem foglalkozhatom a magyar politikai viszonyokkal és még kevésbé érezhetem magam jogosultnak, hogy erre vonatkozólag bírálatot mondjak. Engem csak pénzügyi és közgazdasági kérdések érdekelnek.

Igen örült azonban annak, mikor megemlítettem, hogy milyen kellemes emlékeket hagyott maga után hátra azokban a magyar városokban, a hol az osztrák-magyar bank fiókjait vizsgálni megfordult. Erre így felelt:

— Állandóan hálával fogok visszaemlékezni a magyar városok lekötelező vendégszeretetére. Nagyon derék és jó nép a magyar.

Midőn a kormányzó ur kérdezősködött, hogy hol mindenütt jártam Bécsben időzésem alatt, én a következőket mondtam neki:

— Igazán bámulatos, hogy itt az önök császárvárosában ministerek minden áldott nap a hivatalban találhatók és majd minden nap, de legalább hetenként kétszer-háromszor fogadják a kérvényezőket és a jog keresőket. Bezzeg nálunk a magyar ministerek hetenként csak egyszer fogadnak, akkor is vagy lemondják utolsó percében a kihallgatást, vagy az államtitkárral helyettesítetik magukat.

Erre a bank kormányzó finoman megjegyezte védelmébe vevén a magyar ministereket.

— Annak egyedüli oka az, hogy a magyar ministereknek sokkal több dolguk van, mint a mieinknek. Így azután természetesen, hogy kevesebbet állhatnak a kérvényezők rendelkezésére.

Midőn azután ötnegyed órai audiencia után meghajtottam magam, hogy bucsut vegyek a kormányzótól, bocsánatot kértem, hogy átutazóban csak utcai öltözékben jelentem meg és hogy ennyire töröm a német nyelvet.

A fő kormányzó így felelt:

— Hiszen, barátom, én sem vagyok másban, mint utcai öltözékben. A mi pedig az ön német beszédét illeti, bár én tudnék olyan jól magyarul.

Távozásomkor ajtajáig kísért, ismételt kezét fogott és mikor elmentem, ha rossz kiejtéssel is, de magyarul fejezte ki magát a magyarok iránti tiszteletből:

— Örültem a látogatásának. Köszönöm szépen.

En azzal a benyomással távoztam a fő kormányzó palotából, hogy ha a közös jegybank ügye osztrák kezekben is van, de jó kezekben van.

H i r e k.

József kir. herceg könyve. A regensburgi Wunderling-czég kiadásában legközelebb megjelenik József kir. herceg gyógynövény-atlasza, mely Kneip páter elvei alapján készült. Az atlaszban levő rajzok egy része Thurn-Taxis Margit hercegnőtől való. Az atlasz szövege öt nyelven jelenik meg és 230 színes kép lesz benne.

Radnay püspök bevonulása. Radnay Farkas dr. püspök, a kinek nem rég volt ünnepes installációja, a minap bevonult Garamszentkeresztre, állandó püspöki rezidenciájába. A püspököt meleg ovációkban részesítették útjában. Bars megye határán Finka Sándor főszolgabíró üdvözlő beszéddel fogadta, mire a püspök köszönetet mondott. A határon 20 díszhintő csatlakozott a menethez, mely átvonult a lombfűzérrel, nemzeti lobogókkal és cimerekkal díszített hidon. Garamszentkereszten gyönyörű diadalkaput építettek, mely előtt a papság és a polgárság fogadta az egyházfejedelemet. Este fátylasmenet volt a püspök tiszteletére.

Klobusitzky János beszéde. Mult számunkban már jeleztük, hogy a képviselőház folyó hó 11-dikén tartott ülésén került szóba a vármegye törvényhatósági bizottságának egy régi keletű kérvénye, a melyben a törvényhatóságot Aranyosmaróthról Lévéra kérik áthelyeztetni. Ez alkalommal szólalt fel Klobusitzky János kerületünk képviselője és a következő rövid, de tartalmas beszédet mondotta: „T. képviselőház! Csak egy nagyon rövid megjegyzést óhajtok tenni. (Halljuk! Halljuk!) Nagyon természetesnek tartom, hogy e kérvénynél Leidenfrost László t. képviselőtársam felszólalt, hiszen ő a lévai kerület képviselője. Meg kell azonban jegyezni, hogy az elmondottak nem felelnek meg egészen a valóságnak. (Derűtség a bal- és szélsőbaloldalon.) Kiemeli ugyanis t. képviselőtársam azt, hogy Léva központját képezi a vármegyének. (Halljuk! Halljuk!) Amde méltóztassanak megnézni Barsvármegye térképét és nagyon könnyen meggyőződhetik minden ember arról, hogy ez nem áll. Aranyosmaróth jőformán a megye közepén fekszik, holott Léva a legdélibb részen, Hont megye határán van és az összeköttetés az oszlányi járásból majdnem lehetetlen, ugy hogy Aranyosmaróthról nem lehet másképp odaférni, mint csak kocsin. Ez is megegyezik a t. képviselő ur állítását. Másik megjegyzésem hogy a t. képviselő ur azt hozza fel indokul, hogy Léva magyar város (Eljénzés a szélsőbalon.) Aranyosmaróth pedig tót város. De bocsánatot kérek, az országnak épen az az érdeke, hogy ott, ahol, mint Aranyosmaróthon, ahol a központ van, magyarul érez mindenki, büszkének is vagyunk arra, hogy nincs ott egy tót sem, a ki ne tudna magyarul és aki ne volna magyar. (Élénk helyeslés.) Ezeknek pedig nem teszünk szolgálatot azzal, ha elveszszük a törvényszéket a központtól és kiszolgáltatjuk esetleg a várost a nemzeti-

ségi igazgatónak. A képviselő ur indokolását tehát nem fogadom el és kérem a t. Házat, hogy a kérvényi bizottság javaslatát emelje határozattá. Figyelmébe ajánljuk a képviselő urnak, hogy újabb támadás van tervbe véve Aranyosmaróth ellen. Legyen résen.

Kinevezés. R a j e z y K á l m á n számvevő tisztelet aranyosmaróthi járási számvevőnek nevezte ki a pénzügyminister.

„Kossuth“-kérdés Barsvármegyében. Ugy értesülünk, hogy a törvényhatósági bizottság jelentékeny csoportja rendkívüli közgyűlés összehívását fogja javasolni, a melynek egyetlen tárgyát az képezné, hogy a vármegye által megfestett Kossuth-kép ünnepélyesen lelepleztessék a vármegye ház dísztermében. A mennyiben a hír a valóságnak meg fog felelni, végtelen örömünkre szolgál, hogy Barsvármegye csakugyan nem maradt hűtelen ősi tradícióihoz. Az elkövetett mulasztás méltóbban nem hozható helyre.

Kinevezések. Tibold József p. ü. segédtitkár az ipolysági pénzügyigazgatóságnál p. ü. titkárrá lett. — Dódek János helyettes telekkönyvvezető a lévai kir. járásbírószághoz telekkönyvvezetővé nevezetett ki.

A lévaiak monstre küldöttsége. Folyó hó 17-én nagy küldöttség indult Léváról a miniszterelnök és a pénzügyminister elé, hogy újra próbát tegyenek a pénzügyigazgatóság székhelyének Léván való meghagyása iránt. A küldöttséget a két minister együttesen fogadta és a lévaiaknak élő szóval is tudomásul adatott, hogy ugy ezen, valamint a vármegye és törvényszék székhelyének kérdése véglegesen el van döntve, minden kísérlet e tekintetben hiábavaló. Részünkről nem a kárörömmel adunk kifejezést, mert mi Léva város fejlődését nem kevésbé őszintén kívánjuk, mint Aranyosmaróthét — mindazáltal tartozunk a történeti igazságnak megfelelőleg kijelenteni azt, hogy a két város versengése eddigelé csak a szenvedélyeket élesztette ki, anélkül, hogy akár egyik, akár másik városnak haszna lett volna belőle. Ebből aztán azt az okulást meríthetik, hogy a jövőben ne egymás ellen, de egymás mellett kölesönös jóakarattal és barátsággal versengjenek mindkét város gyors és hatalmas felvirágoztatása érdekében.

Vihnye fejlődése. Selmezbánya város közönsége elhatározta, hogy az általános szükségletnek megfelelően, a nagy lendületet vett Vihnye gyógyfürdőn egy 50 szobás lakóházat építtet, a melynek a jövő fürdőevad előtt kell elkészülnie.

Adófizetés posta útján. Ez életrevaló eszméről már 3 év előtt is volt szó, de más egyéb fontosabb ügyek miatt ad acta tették az akkor már kész tervezetet. Most azonban e tervezetet újólág elővetették a pénzügyministeriumban, foglalkoztak vele, tüzetesen áttanulmányozták és — mint értesülünk — a legrövidebb idő alatt életbe is fog lépni. Az adófizetés a postatakarékpénztár útján fog történni és az adófizető polgárságnak nagy könnyebbségére fog szolgálni ezen új rendszer. Az adminisztráció szempontjából is felette előnyös lesz, mert a kezelés könnyebb lesz és idővel a személyi és dologi kiadások is jelentékenyen csökkenthetők lesznek. Az államnak finansziális szempontból ezen új rendszer előnyös lesz, mivel a befolyt adópénz, amely eddig az adóhivatalokban — néha hosszabb ideig is — kamatoztatlanul hevert, ezután kamatozni fog. — Ausztriában ezen intézmény már négy éve gyakorlatban van és minden tekintetben kitünően bevált. — Ugy tudjuk, hogy e reformot előbb Budapesten és az intelligensebb közönséggel bíró nagyobb vidéki városokban fogják ki próbálni és csak ezután terjesztik ki az egész országra.

Negyedmillió korona kártérítés. A szeptemberi Kóttarbach község határában nagy kiterjedésű érczolvasztók vannak, melyek Rothschild báró tulajdonát képezik. Az érczolvasztók a körülötte fekvő erdősegeket pusztulással fenyegetik,

mert a kén- és higanyfüst a fák növényére káros hatással van és mintegy 3000 hold erdő ily módon teljesen tönkre ment. A tulajdonosok kártérítési igényeket támasztottak Rothschild báró ellen és a brezói egyesület alapján a károsult erdőbirtokok egynegyedmillió korona kártérítést kapnak.

Vegyeskereskedő bőrelárusítása. Oly községekben, a melyekben bőr elárúsításával foglalkozó kereskedő nincs, a vegyeskereskedő erre szóló iparigazolvány nélkül is jogosult bőrt elárúsítani, a kereskedelmi minister 1904. július hó 25-én 41305. szám alatt hozott elvi határozata szerint.

Minden konkurrenzia ellenére legelterjedtebb, tehát legolvasottabb lapja ez országnak ma is a „Pesti Hirlap“. Mert politikája népszerű; minden irányban független, szókimondó; a nagyközönség igaz érdekeit szolgálja s a közvéleménynek mindig hű tolmácsa. Czikkirói, tárczairói, szak tudósítói, humoristái az újságíró-világ jelesei. Tartalma — komoly és mulattató — az összes napilapokét felülhaladja s mégis rendkívüli kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Így minden előfizető karácsonyi ajándékul kapja a „Pesti Hirlap“ nagy képes naptárát s kedvezményes áron rendelheti meg a „Divat Szalon“ című kitérő divatlapot. Az új évnegyed alkalmából azért felhívjuk az ország legkedveltebb lapjára t. közönségünk figyelmét, megemlítve, hogy az előfizetési ár (negyedévre 7 korona, a „Divat Szalon“-nal együtt 9 korona) a „Pesti Hirlap“ kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci-körút 78.) küldendő.

Állat az emberben. Mészáros Mátyás pozbai lakos sehogysem tudott megférti a feleségével. Minden áron azt szerette volna, ha a felesége rá iratja a vagyonát, s mert az asszony erről hallani sem akart, addig keserítette az életét, amíg az egy szép napon otthagya őt. Mészáros Mátyás nem nagyon busult a felesége után — gondolt egyet s kieszelte, hogy hiszen neki nincs is tulajdonkép törvényes felesége, mert habár az anyakönyvvezető be is írta őket a nagy könyvbe, hogy házasságra léptek egymással, de hát ez a házasság csak papíronon házasság, valósággal nem az, mert még a kánonjog szerint is érvényteleníthető. Ügyvédtet fogadott tehát s megtámadási pert indított az aranyosmaróthi kir. törvényszék előtt. Folyó hó 12-ére volt a tárgyalás kitűzve, akkor kellett volna a nagy pernek eldőlni, el is dőlt, még pedig úgy, hogy Mészáros beszüntette a pert, mert bizony egy betű sem volt igaz abból, amit ő a keresetében állított. Ez azonban nem épen fájt volna Mészárosnak, mert mire a törvény elé került — egész másképp gondolkodott. Akkor már szerette volna az asszonyt visszahódítani. Kérlette is őt mindenkép — szép szóval — fenyegetődzve, de az asszony kérelmetlenül maradt. „Megölöm magam“ — mondá többször is megismételve, „ha vissza nem jössz hozzám“ — nem használt semmit, az asszony nem tágitott s amidőn a tárgyalás befejeztével egész esendben szétváltak, látszólag mindketten belenyugodtak abba, hogy ők többé nem fognak együtt élni. Hazalesé indulva azonban megint összekerültek. Verebélyig vasuton kellett utazniok, egy vasuti kocsiba kerültek. Mészáros sehogysem tudott belenyugodni sorsába, megint csak ostromolni kezdte az asszonyt, de ekkor már nem azzal fenyegetődzött, hogy magát öli meg, hanem azzal, hogy az asszonyt öli meg. Nem használt az sem semmit — annál kevésbé, mert az asszony ugyanaznap még válópert indított ellene, a miről ugyan Mészáros talán még máig sem tud. Verebélyen sem tágitott az asszony mellől Mészáros s erőnek erejével oda ment hálai, ahol az asszony halt meg apjával Varga Andrászal. 13-án reggel gyalog indult el az asszony apjával hazafelé Verebélyről, az ura meg utánuk. Jó darabot haladtak már, a midőn Mészáros a sok fenyegetést végre is beváltotta, revolvert rántott s előbb Varga Andrásra

lőtt, akit fejen talált, majd az asszonyra, aki ösztönszerűleg feltartva a kezét — a jobb keze kis ujján szenvedett kisebb sérülést. Az akkor már egészen feldühödött Mészáros harmadszor is lőtt, de szerencsére a lövés csak surolta az asszony arcát s még nagyobb szerencsére a többi három lövés sem talált. Mikor azután kifogyott Mészáros a lőszerből, botot ragadott s azzal rontott nekik. Most persze szándékos emberölés vagy gyilkosság ki sérletéért lesz felelősre vonva Mészáros.

A mértékhiitelesítést államosítják. Az 1874-ben alkotott mértékhiitelesítési törvényt már legközelebb módosítja a parlament s a mértékhiitelesítést államosítani fogják. Az új törvényjavaslatban igen szigorú büntetések vannak felvéve azok ellen, kik a törvénynek meg nem felelő mértéket használnak, vagy hamis mértékkel mérnek.

Emberölés. Tóth Sándor mezőkissallói legény a mult héten a barsnérdi koresmában pálinkázott Lajos fivérével, a midőn odavetődött Paulov György mezőkissallai lakos, ki Tóth Sándor özvegyével él s szóváltás közben Paulov Tóth Sándort faltámogatónak s muljának nevezte s ez e miatt megharagudva haza ment. S mikor Paulov este 10 óra felé haza jött s Tóth Kápolyné ajtaján zörgetni kezdett, Tóth Sándor kijött s egy karóval kétszer fejbe vágta Paulovot, úgy, hogy harmadnapra meghalt. A tettest elfogták és bekísérték a bírósághoz.

Új tót pénztintézet. Trencsén-Baában néhány tót nemzetiségi polgár kezdeményezésére tót népbankot alapítanak 60,000 korona alaptőkével. — Az alakuló gyűlés október 15-ikén volt. Ez az első pénztintézet Trencsén-Baában s ezzel az eddig tisztán maradt baáni járás is a nemzetiségi agitáció színhelye lett.

A legkiválóbb orvosok egyhangu véleménye, hogy a gyermek a fejlődés szakában van legjobban arra utalva, hogy hatékony tápszerekkel erősítve a legkülönbözőbb ragályos betegségek ellen ellentálló képessé tétessék, s ugyancsak egyhangu vélemény az, hogy e célra legalkalmasabb a csukamájolaj, mely könnyű emészthetősége által válik igen becsessé. E célra legjobban ajánlható a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek fűpereje igen nagy s mivel sem kellemetlen szaga, sem rossz íze nincs, a gyermekek szívesen veszik. Készítője Zoltán Béla gyógyszerész Budapesten s üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi m. kir. minister a magyar északnyugati helyi érdekű vasut r. t.-nak a magyar kir. államvasutak Nyitra állomásától Nagyménkén és Lapágyarmaton át a zsitvavölgyi helyi érdekű vasut Verebély állomásáig, esetleg ismét Csiffár Alsógyőröd és Újbars érintésével a magy. kir. államvasutak Léva állomásáig vezető szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonala az előmunkálati engedélyt 1 évre megadta.

Az utadókezelés költségei. A kereskedelmi minister legutóbbi rendelete szerint a pénzügyi számvevőségek személyzete által kizárólag az utadó kezelésének ellenőrzése céljából teljesített kiküldetések folytán felmerülő költségek az utalaplóból térítendőek meg. A megyei utadó kivetéséhez, beszedéséhez és könyveléséhez szükséges nyomtatványokat a megyei utadóalaplóból kell fedezni.

A köles ára. A gazdaközönség legnagyobb része nem bír tudomással arról, hogy a jelen évben a köles ára mily magasra szökött fel. A tőzsdei jegyzésekben is — miután forgalmunk nincs — a köles elő nem fordul; így tehát a gazdaközönség nem tájékozódik arról, hogy a köles ma minő értéket képvisel. Ma a köles métermázsájáért a 14 koronát is el lehet érni és így azok, a kiknek kölesből termékek voltak, könnyen számítást tehetnek abban a tekintetben, vajjon feltakarmányozzák-e

ezt az anyagot, vagy azt mással pótolják. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, tekintettel a kölesben való tájékozatlanságra, nyilvántartja a köleskészleteket. A kiknek eladó kölesök van, forduljanak az egyesülethez, a mely vevők címével bárkinek szívesen szolgál.

Gyujtogatás. Zsarnóczán folyó hó 12-én tűz volt. Egy nagyobb ház gyulladt ki, mely melléképületeivel együtt elpusztult. A ház gazdája, Pazsitka János a nyomban megejtett tűzvizsgálatnál beismerte, hogy a házat ő maga gyújtotta föl bosszúból, mert a felesége rosszul bánt vele. A gyujtogatót a csendőrök nyomban elfogták és az aranyosmaróthi törvényszék fogházába kísérték.

Piaczi árak. Buza 9'60—9'70. Árpa 7'80—8'—. Rozs 7'60. Zab 7'—7'50 Kukuricza 8'50—9. Burgonya 3'50—4. korona. 50 kilogrammonként. Marhahús 1'04. Borjúhús 1'20. Disznóhús 1'12. Juhhús —'80. Disznózsír 1'60. kor. kilónként.

Törvénykezés.

A gondatlan családfő. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségével vádolva állott a kir. törvényszék büntető tanácsa előtt Szántó Péter nagyszallói földműves.

Szántó Péter vádlótnak Lajos nevű fia és két leánya a lakóház konyhájában összeszólalkoztak a miatt, mert vádlott leányai vonakodtak kiadni a Szántó Lajos anyósát megillető termési hányadot. A szóváltás verekedéssé fajult, mikor is a konyhába nyíló hátsó szobából Szántó Lajos neje szül. Bodony Julia férje segítségére sietett.

Az első szobában borotválkozó Szántó Péter vádlott a verekedés zajára, kezében borotvával, a verekedők közé ment azon czélból, hogy azokat szétválassza és akkor történt, hogy a borotvával menyének kezét megsebesítette.

A kir. törvényszék vádlott azon tényében, hogy kezében nyitott borotvával emberek közé ment, a gondatlanság esetét látta fenforogni és ezért vádlottat a nagyszámu enyhítő körülmények figyelembe vételével 20 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte. Vádlott az ítéletben megnyugodott.

Kötekedő kaszás. A folyó év nyarán Goga Sándor és Gyuris József,

mint kaszás napszámások Kelecsényi Rafael birtokán dolgoztak.

Munka közben Gyuris József Goga Sándort a többi munkások előtt azáltal akarta neveltségessé tenni, hogy azt állította felőle, hogy nem tud kaszálni.

Az indulatba jött Gyuris József a sértegetést viszont szidalmazta.

Goga Sándor ekkor kaszával a kezében Gyuris Józsefhez közeledett és őt a kasza fokával meglökte. A kasza eltört és Gyuris József balkézfején a kaszától súlyos sérüléseket szenvedett.

Ezen cselekedetért került Goga Sándor fakővezekényi földműves a vádlottak padjára.

A kir. törvényszék a tanuvallomások alapján igazoltnak látta, hogy vádlott cselekményénél az eredetény a szándékot meghaladta és figyelembe véve a fenforogó nyomatékos enyhítő körülményeket, vádlottat csupán 3 heti fogházbüntetésre és 20 kor. pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet azonnal jogerőre emelkedett.

Sikasztással vádlott szövetkezeti alkalmazott. A brogyáni fogyasztási szövetkezethez volt raktárnoka Liptovszki István, a kinek bűnügyében az aranyosmaróthi kir. törvényszék folyó hó 18-án tartott főtárgyalást. A vád tárgyát az képezte, hogy nevezett mintegy 3000 korona árut elsikkasztott a kezelése alatt álló szövetkezeti raktárból. A bíróság daczára a hozszadalmas tárgyalásnak, nem hozhatott ez ügyben érdemleges határozatot, mert a tárgyalás folyamán a védelem érdekében olyan új körülmények merültek fel, a melyek a vizsgálat kiegészítését tették szükségessé. A királyi törvényszék emélfogva a vizsgálat kiegészítését rendelte el, a melynek foganatosításával a központi vizsgálóbíró bizta meg.

Duhajkodó legények. Folyó év május havában a garamszentbenedeki bucsuról tért hazafelé Rafay Péter nagykoszmályi szolgáló. Utjába esett Tolmács község, a hol a koresma előtt s gyönyörködött a mulatságban. Papez János Nixrod-pusztai legény talán a felett való haragjában, hogy a sorfalat álló asszony nép közül senkisémet akart vele táncot jární, belekötött a békésen báméskodó Rafay Jánosba. Alig hogy megkérdezte tőle, hogy hová való, máris egyett ütött öklével Rafay János fejére és rögvést

segítségül is hívta egyik kenyeres pajtását Grancz Mihály se vala rest, a jó szóra rögtön ott termett s pillanat sem telt bele, mikor Rafay Jánost már ő is fejbe vágta. Papez János e közben kampós mogyorófabotját szedte elő s azzal vagy kétszer jól irányítva odasuhintott Rafay János fejére, aminek folytán az oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy beszélő képessége is megzavarodott és vagy 3 hétig hebegett. A vitéz legények, mire főtárgyalásra került a sor, semmire sem akartak visszaemlékezni, mert, hogy annyira ittasak lettek volna, hogy nem is tudták, mit cselekedtek. — A bíróság azonban a szemtanúk egybehangzó vallomásaiból arra a meggyőződésre jutott, hogy vádlottak nagyon is jól tudták, mit cselekesznek s ezért őket 6—6 havi börtönbüntetésre ítélte, amiben vádlottak bűnösségük tudatában meg is nyugodtak.

Szerkesztői üzenetek.

(A szerkesztőség e rovat alatt készségesen ad felvilágosítást a tudakozódnak, csak névtelen levelekre nem válaszol.)

Figyelő. Vagy ügyefogyott, vagy éretlen zöld tacskó az illető. — Ne féljen semmit, mondja csak meg nyilvánosan a szemébe. Az ilyen fráterekkel kurtán kell bánni. Meglássa, hogy meg fog hátrálni. A mi pedig a másik megjegyzését illeti, a fölött igazán kár szót vesztegetni. Az ő apja bizonyára rongyszedő volt valamikor, ha ugyan ezt a tiszteletes foglalkozást üzte, mert meglehet, hogy még ehhez sem értett. Őseivel csak az henczegjen, aki maga is valami, mert vagy arra lehet büszke, hogy daczára mostoha viszonyainak többre vitte mint az apja, vagy arra, hogy megközelítette az apját. Ő nála sem az egyik, sem a másik eset nem forog fenn. Csak akkor lehetne a kritikájára valamit adni, ha önnél bármily tekintetben különb volna, így azonban csak hagyja megjegyzés nélkül — úgy som hallatszlik a mennyekbe az ő szava. Eloszlik, mint a buborék.

D. urnak F. Levelét nem közölhetjük, talán ha még egyszer átolvassa maga is észre veszi, hogy mi okból. Nyugodt lehet, nem fog elaludni!

B. urnak Léván. Köszönjük. Szíves engedel-mével alkalomadtán közöljük.

M. K. urnak Ujbánya. Az expediciót illetőleg ne esodálkozzék azon, ha némi hiba történt. Minden kezdet nehéz s mi mág a kezdetnél tartunk. Gondoskodtunk a hiba miatt.

K. S. K. urnak. A vers magában véve jó, de a király személyét érinti, s mi bármennyire ellen-zékielnek tartanak is hennünket, Ő Felsége személyét ilyen vonatkozásban nem kritizálhatjuk, mert azt tartjuk, hogy a király a mindennapos életben felül áll. Egyébként örülünk, hogy munkatársaink közzé szegődik.

ÚJDONSÁGOK

őszi és téli női kalapokból

valamint

női- és férfidivat czikkekből

megérkeztek

WEISZ EDE

áruházában Aranyosmaróth.

NŐI FELÖLTŐK

nagy választékban.

4344/1904. szám.

Arverési hirdetemény.

Az aranyosmaróthi kir. törvényszék közzé teszi, hogy Wilhelm Lajos véreghajtónak kk. Weisz Fülöp, Miksa és Lipót végrehajtást szenvedők elleni 309 korona 24 fillér tőke, ennek 1902. évi november hó 12. napjától járó 6% kamatai 64 korona 54 fillér eddigi 18 korona 65 fillér jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett ezen kir. törvényszék területén lévő következő ingatlanok u. m.:

1. kisk. Weisz Lipót, Fülöp és Miksának a kisaranyosi 16 sz. tjkönyvben A 1 4 ssz. birtoktestbeni 295 korona becsértékű ¹²/₆₀ jutalékukra,
2. az u. o. 103 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. birtoktestbeni 246 kor. becsértékű ¹⁴⁴/₄₅₀ jutalékára,
3. az u. o. 55 sz. tjkönyvben A 1 2 ssz. 30 kor. becsértékű egész ingatlanra.

4. az u. o. 72 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 678 kor. becsértékű egész ingatlanra,
5. az u. o. 83 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 48 kor. becsértékű egész ingatlanra,

6. az u. o. 86 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 114 kor. becsértékű kk. Weisz Fülöp, Lipót és Miksa nevével vezetett ¹²/₉₆ jutalékra,

7. az u. o. 109 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 335 kor. becsértékű egész ingatlanra,

8. az u. o. 114 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 24 kor. becsértékű egész ingatlanra,

9. az u. o. 36 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 57 kor. becsértékű kk. Weisz Miksa, Lipót és Fülöp nevével vezetett ¹²/₉₆ jutalékra,

10. az u. o. 130 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 212 kor. becsértékű egész ingatlanra,

11. az u. o. 146 sz. tjkönyvben A 1 1 ssz. 8 kor. becsértékű egész ingatlanra a végrehajtási árverést elrendelte és annak Kisaranyos község házában a végrehajtató közbenjöttével leendő foganatosítására hatámapul 1904. évi november hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája kitzetetik azzal, hogy az ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatnak.

Kikiáltási ár a fentebb külön-külön kitett becsérték. Bánatpénzként kötelesek a vevők a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

A vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben espedig az 1-ső részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a 2-ik részletet 60. a 3-ikat 90 nap alatt kifizetni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ennél a telekkönyvi hatóságnál és Kisaranyos község bírójánál is megtekinthetők.

Aranyosmaróthi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1904. évi augusztus hó 22-én.

Lukács, kir. törvényszéki bíró.

Szivarkahüvely

ujdonságok

kaphatók

BRUNCZLIK I.

könyv- és papirkereskedésében

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü

czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

KLEIN SÁNDOR óras és ékszerész Léván,

4-3-4

ajánlja dusan felszerelt

óra-, ékszer- és ezüstáru-üzletét

Kivonat az ezidei árjegyzékből:

Arany férfi óra	60 koronától feljebb
Arany női óra	28 " "
Ezüst férfi- és női-óra	12 " "
Arany karperecz	16 " "
Arany gyűrű	5 " "
Arany függő	3 " "
Ezüst karperecz, broche, cravattati	2 " "
Arany- és ezüst nyakék	4 " "

Nagy választék mindennemű legdivatosabb ékszerekből különféle drágakövekkel.

„Sandrik“ ezüstáru-gyár készítményeiből nagy választék **eredeti gyári áron.**

Legfinomabb china-ezüstárukból gyári raktár.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek

ERTL VINCZE

kárpitós és kocsigyártó-üzlete

Aranyosmaróthon Hosszu-uteza 74. szám (saját ház.)

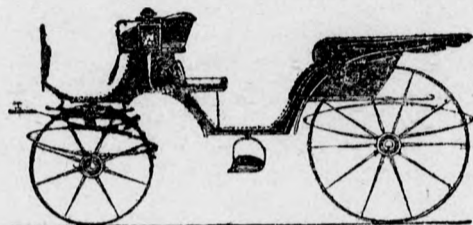
Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy Aranyosmaróthon már évek óta fenálló

kárpitós és kocsigyártó

műhelyemet — a követelményeknek megfelelően — tetemesen megnagyobbítottam, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek is rövid időn belül megfelelhettek.

Uj kocsik- és butormunkálatok hazai és külföldi rajzok szerint való elkészítését, valamint régi kocsik és butorok alapos javítását és modernizálását pontos kiszolgálás mellett jutányos áron vállalom el.

A t. közönség b. bizalmát és pártfogását továbbra is kérve vagyok tisztelettel:

ERTL VINCZE.**HIRDETMÉNY.**

Van szerencsénk közhírré tenni, hogy az aranyosmaróthi „Uradalmi Gőzmalom“ lisztraktárában mai naptól fogva kismértékben is árusítunk és pedig az alábbi áron:

Dara kilogrammja	36 fill.	Buzaliszt „5“	28 fill.	Rozsliszt II. szám	24 fill.
Buzaliszt „0“	32 „	„ „7“	26 „	Kenyérliszt kevert	24 „
„ „2“	30 „	Rozsliszt I. szám	28 „	Árpadara	14 „

Uradalmi gőzmalom.

Hangverseny Grammophon!

Beszél, énekel

és

zenél.

Rendkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek esküvőháznak.

Nagy választékban raktáron

30 frttól 200 frtig.

Lemezekből dus választék.

Klein Sándor

óras és ékszerész Léván.

Kedvező fizetési feltételek.

A jelenkor csodagépe!

Több ezer reprodukció a világ leghiresebb művészeitől.

